

Elsa samlade samerna

Berättelse

Elsa Laula föddes år 1877. Hon var same. Hennes familj skötte renar. Samerna hade det svårt. Staten tog deras mark. Det gjorde Elsa arg.

Elsa flyttade till Stockholm. Hon blev barnmorska. Sedan ville hon hjälpa samerna. År 1904 skrev hon en bok. I boken skrev hon om samernas problem.

Elsa ville att samerna skulle bli en grupp. Då blir de starka. År 1908 gifte hon sig. Hon flyttade till Norge.

År 1917 var det ett stort möte i Trondheim. Många samer kom. Elsa ledde mötet. Det var den 6 februari.

Elsa dog år 1931. I dag minns vi henne. Den 6 februari är samernas dag.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
same	en person från samerna, ett folk i norra Norden
ren	ett djur som lever i norr
sköta	ta hand om
mark	jord och land
arg	inte glad, sur
barnmorska	hon hjälper när ett barn föds
bok	många sidor med text
grupp	många personer tillsammans
möte	när många träffas
ledde	Hon ledde mötet på jobbet.

Läsförståelsefrågor

1. Vad gjorde Elsas familj?
 1. De skötte renar
 2. De fiskade
 3. De odlade jord
2. Vad blev Elsa i Stockholm?
 1. Lärare
 2. Barnmorska
 3. Läkare
3. Vad gjorde Elsa år 1904?
 1. Hon skrev en bok
 2. Hon flyttade till Norge
 3. Hon gifte sig
4. Vad gjorde Elsa på mötet i Trondheim?
 1. Hon lagade mat
 2. Hon ledde mötet
 3. Hon sov
5. Varför var Elsa arg? Svara med en mening.
6. Vilken dag är samernas dag i dag?

Facit

1. a
2. b
3. a
4. b
5. Exempel på svar: Hon var arg för att staten tog samernas mark.
6. Den 6 februari.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten ger en första bild av Elsa Laula Renberg och samerna. Tema: en person som hjälper sitt folk. Visa gärna en karta över norra Norden och prata om samernas dag den 6 februari.

Diskussionsfrågor

- Vad vet du om samerna?
- Tycker du att Elsa var modig? Varför?
- **Skriv (3 meningar):** Skriv om en person som du tycker är viktig. Vad gör personen?

Källor och faktagranskning

- Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (SKBL): Elsa Stina Larsdotter Laula Renberg – <https://www.skbl.se/sv/artikel/ElsaStinaLarsdotterLaulaRenberg>
- Store norske leksikon (SNL): Elsa Laula Renberg – https://snl.no/Elsa_Laula_Renberg
- Wikipedia: Elsa Laula Renberg – https://en.wikipedia.org/wiki/Elsa_Laula_Renberg
- Stockholmskällan: Elsa Laula – <https://stockholmskallan.stockholm.se/teman/demokratisering/politiska-aktorer-case/elsa-laula/>
- Samer.se: Elsa Laula – <https://samer.se/1946>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Elsa Laula Renberg föddes 29 november 1877 och dog 22 juli 1931 i Brønnøy i Norge (av tuberkulos). År 1904 gav hon ut kampskriften "Inför lif eller död?" och var med och grundade Lapparnas Centralförbund – den första samiska riksorganisationen. Den 6 februari 1917 ledde hon det första samiska landsmötet i Trondheim; den dagen firas i dag som samernas nationaldag. Hon grundade också Brurskanken samiska kvinneforening (1910) i Norge. Hon gifte sig 1908 med Thomas Pedersen (Toven); paret tog efternamnet Renberg och fick sex barn. Osäkerhet: hennes exakta födelseort anges olika i källorna (Storseleby/Dikanäs nära Vilhelmina, eller Susendal nära norska gränsen) eftersom familjen levde i en sameby vid riksgränsen; texten säger därför "i Vilhelminatrakten". Fotografens namn och exakt år för porträttet är okända (ca 1916).

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.